

Videncenter for Svineproduktion

Støttet af:

Se 'European Agricultural Fund for Rural Development' (EAFRD)

DB-TJEK SOHOLD, 7 KG

NOTAT NR. 1414

DB-tjek sohold 7 kg er analyseret og en række væsentlige faktorer for dækningsbidraget er analyseret for perioden 2006-2013. Analysen omfatter effekten af hjemmeblandet foder, besætningsstørrelse, sundhedsstatus, UK-produktion og egne/indkøbte polte.

INSTITUTION: VIDENCENTER FOR SVINEPRODUKTION, SAMT DEN LOKALE
RÅDGIVNINGSTJENESTE

FORFATTER: **NIELS VEJBY KRISTENSEN**

UDGIVET: 30. APRIL 2014

Dyregruppe: Søer

Fagområde: Produktionsøkonomi

Sammendrag

Analyse af DB-tjek fra 2006 til 2013 viser en lang række faktorer som har indflydelse på dækningsbidraget. Hjemmeblandet foder, besætningsstørrelse, en høj sundhedsstatus, egne polte eller UK-produktion påvirker dækningsbidraget positivt. Effekterne er uafhængige af hinanden og dermed så bliver dækningsbidraget proportionalt bedre jo flere faktorer der er i den enkelte besætning, se Tabel 1.

Effekten på dækningsbidraget pr. årssø er følgende: Hjemmeblandet foder med mineralblandinger giver et øget DB på ca. 251 kr. En besætning med mere end 1.000 søer har et DB der er ca. 546 kr. højere end en besætning med under 500 søer. SPF besætninger har et DB der er ca. 388 kr. højere end konventionelle besætninger. Besætninger der producerer egne polte har et DB der er ca. 387. kr.

højere end besætninger der indkøber poltene. UK producenter har et DB der er 283 kr. højere end dem der ikke har UK.

Baggrund

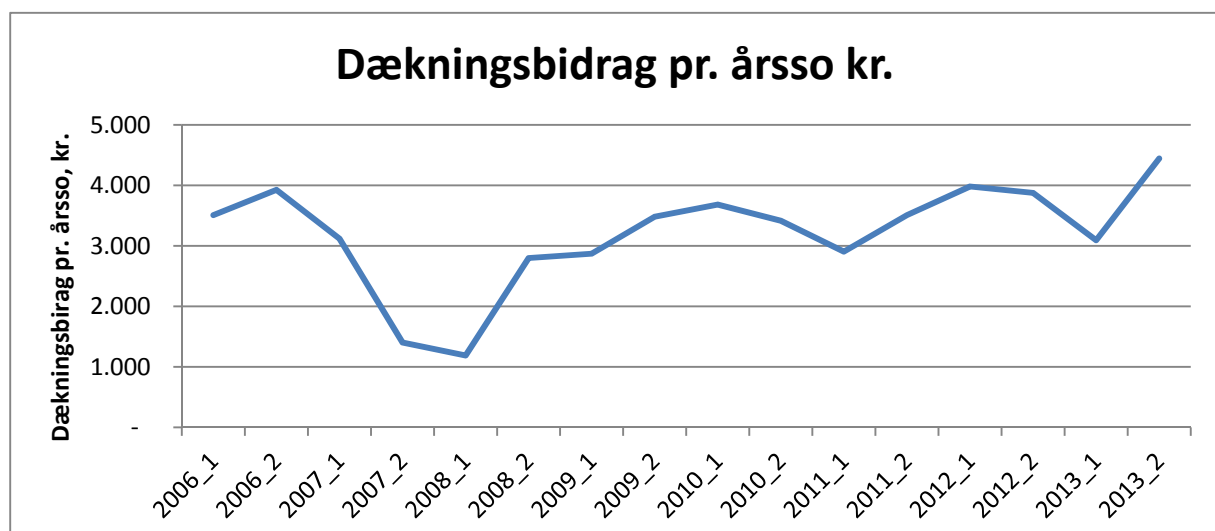
Den lokale svinerådgivning tilbyder deres kunder at få udarbejdet et DB-tjek. DB-tjek opgørelserne er kendetegnet ved opgørelse af alle input og output faktorer, som har indflydelse på dækningsbidraget, samt aflønning og fra 2013 også energi og vedligehold. Det giver mulighed for, at lave statistiske analyser med et højt forklaringsniveau. DB-tjek analyserne er lavet over en længere periode, hvilket giver mulighed for at undersøge hvilke faktorer, der har haft betydning for dækningsbidraget over tid.

Den lokale rådgivningstjeneste

I samarbejde med den lokale svinerådgivning er der lavet et omfattende analysearbejde, for at undersøge hvilke faktorer der har signifikant indflydelse på dækningsbidraget, f.eks. værdien af hjemmeblanding, besætningsstørrelse, sundhedsstatus, egne avlsdyr og UK-produktion. Derudover analyseres arbejdsforbruget, salgsprisen, de veterinære omkostninger, dødeligheden og farringsprocenten for at teste forskellen i forskellige grupper af besætninger og fastlægge størrelsen af eventuelle forskelle.

Materiale og metode

Analysen bygger på DB-tjek fra perioden 2006-2013, som er lavet hvert halvår, hvilket tilsammen giver 564 opgørelser. Perioden er karakteriseret ved at der både har været opgørelser med lav indtjening og høj indtjening, se Figur 1. Der er mulighed for at skelne mellem hjemmeblandere eller indkøbere af færdigfoder, sundhedsstatus, egne avlsdyr og UK-produktion.

Figur 1. Udviklingen i dækningsbidraget pr. årssø for 2006 til 2013..

Analysen bygger både på opgørelse af gennemsnit og statistisk korrektion for indbyrdes effekter. De statistiske beregninger er foretaget gennem lineær regression, hvor f.eks. hjemmeblanderfordelen og

stordriftsfordelen bliver opsplittet og grupperet. Bilag 1 viser de gennemsnitlige resultater for de forskellige produktionsformer og for hvert halvår.

Resultater og diskussion

Gennemsnitsresultater

Den første kolonne i Tabel 1 viser det gennemsnitlige dækningsbidrag for forskellige grupperinger. Den midterste kolonne opgør den gennemsnitlige forskel og opgør derved hjemmeblanderfordelen, stordriftsfordelen, samt effekten af høj sundhedsstatus, egne avlssøer og UK-produktion. Se bilag 1 for flere gennemsnitsresultater.

Tabel 1. Dækningsbidrag pr. årssø for forskellige grupper.

Dækningsbidrag pr. årssø, kr.	Dækningsbidrag	Gennemsnitlig forskel	Korrigeret forskel
Indkøber af færdigfoder	3.067	(I forhold til indkøber)	
Hjemmeblander, Tilskudsfoder	3.172	106	Ej signifikant
Hjemmeblander, Mineraler	3.295	228	251
0-500 årssøer	2.857	(I forhold til 0-500 årssøer)	
500 -1.000 årssøer	3.166	309	245
Over 1.000 årssøer	3.341	484	546
Konventionel	2.964	(I forhold til konventionelle)	
Myc	3.208	244	205
SPF	3.367	403	388
Indkøbte avlssøer	2.994	(I forhold til indkøber)	
Egne avlssøer	3.386	391	387
Ej UK-prod.	3.143	(I forhold til ej UK-prod.)	
UK-prod.	3.379	236	283

Korrigerede resultater

Tallene korrigeres for hvilken periode der er lavet DB-tjek og for indbyrdes effekt af hjemmeblanding, bedriftsstørrelse osv. for at opnå de rene hjemmeblanderfordel, stordriftsfordel osv. Korrektionen fastlægger om forskellen er statistisk sikker. Her er hjemmeblanderfordelen ved tilskudsfoder ikke statistisk sikker i Tabel 1.

De rene effekter kan tilnærmelsesvis lægges sammen. Hvis en landmand både hjemmeblander med mineraler, har over 1.000 årssøer og SPF-sundhedsstatus, så er dækningsbidraget ca. 1.185 kr. højere pr. årssø end en landmand der indkøber færdigfoder til under 500 årssøer med konventionel sundhedsstatus. Generelt kan de individuelle forskelle summeres for at opnå en specifik gruppe.

Arbejdsforbrug

Resultat efter aflønning pr. årssø, viser kun små ændringer forhold til Tabel 1. Dog er der en betydelig stordriftsfordel på lønomkostningerne. Producenter med over 1.000 årssøer har udgifter til løn som er 240 kr. mindre pr. årssø end producenter med under 500 årssøer. UK-producenter har højere lønudgifter på 70 kr. pr. årssø og producenter med egen avlsdyr har også højere lønomkostninger. Her er merudgiften 57 kr. pr. årssø. Højere lønomkostninger skyldes primært flere arbejdstimer, med undtagelse af producenter med egne avlsdyr. Her er timelønnen også højere for nogle.

Nye nøgletal i DB-tjek

Energi og vedligehold er tilføjet i DB-tjek fra 2013 og hjemmeblanding giver ekstra omkostninger til energi og vedligehold. Analyseres hjemmeblanderfordelen ud fra resultatet efter aflønning, energi og vedligehold, så er hjemmeblanderfordelen ikke længere statistisk sikker. Der er en gennemsnitlig forskel mellem hjemmeblandere med mineraler og indkøbere af færdigfoder på 150 kr. pr. årssø, men spredningen er stor og derfor er forskellen ikke statistisk sikker.

Salgspris

Salgsprisen for fravænnede grise afhænger af sundhedsstatus, UK-produktion og størrelsen. En bedrift med over 1.000 søer får i gennemsnit 10 kr. mere pr. gris end bedrifter med under 500 søer, når grisene korrigeres til samme vægt, sundhedsstatus og om der er UK-produktion. Ved 29 fravænnede grise pr. årssø forklarer det ca. halvdelen af stordriftsfordelen i Tabel 1.

Sundhedsstatus

Besætninger med SPF sundhedsstatus skiller sig ud på flere parametre. De har flere fravænnede grise pr. kuld, hvilket både skyldes flere levendefødte grise pr. kuld og en lavere pattegrisedødelighed. Indkøbte polte giver flere fravænnede grise, men SPF-besætninger indkøber ikke en større andel polte end konventionelle besætninger. Forskellen må derved skyldes saneringer og bedre management i SPF-besætninger.

Tabel 2. Produktivitet ved forskellig sundhedsstatus.

Fravænnede grise pr. kuld, stk.		Gennemsnitlig forskel	Korrigeret forskel
Konventionel	12,60	(I forhold til konventionelle)	
SPF	12,87	0,27	0,25
Myc	12,62	0,01	Ej signifikant
Levende fødte grise pr. kuld, stk.		Gennemsnitlig forskel	Korrigeret forskel
Konventionel	14,55	(I forhold til konventionelle)	
SPF ¹	14,72	0,17	0,14
Myc	14,61	0,06	Ej signifikant
Døde indtil fravænnning, pct.		Gennemsnitlig forskel	Korrigeret forskel
Konventionel	13,35	(I forhold til konventionelle)	
SPF	12,54	-0,81	-0,83
Myc	13,59	0,25	Ej signifikant

¹P-værdi på 0,059

Foderomkostninger til avlsdyr

Foderforbruget var 1.486 FEso hos indkøbere af færdigfoder og 1.482 FEso hos hjemmeblandere med mineraler, og prisen pr. FE var 18 øre højere hos indkøbere af færdigfoder. Det giver samlet lavere foderomkostninger hos hjemmeblanderne, se Tabel 3. Her er der også korrigeret for størrelse, sundhedsstatus, fravænnede grise pr. årssø og diegivningsdage.

Tabel 3. Foderomkostninger til avlsdyr, kr. pr. årssø.

Foderomk. til avlsdyr, kr. pr. årssø.		Gennemsnitlig forskel	Korrigeret forskel
Indkøber af færdigfoder	2.438	(I forhold til indkøber)	
Hjemmeblander, Tilskudsfoder	2.190	-248	-265
Hjemmeblander, Mineraler	2.162	-276	-267
Ej UK-prod.	2.268	(I forhold til ej UK-prod.)	
UK-prod.	2.269	0,25	-51

Veterinære omkostninger

De veterinære omkostninger er lavere på besætninger med høj sundhedsstatus. SPF-besætninger bruger 60 kr. mindre end konventionelle besætninger. Forskellen mellem Myc-besætninger og konventionelle er dog ikke statistisk sikker. Det samme gælder UK-producenter.

Tabel 4. Veterinære omkostninger, kr. pr. årssø.

Veterinære omk. pr. årssø, kr.		Gennemsnitlig forskel	Korrigeret forskel
Konventionel	392,75	(I forhold til konventionelle)	
SPF	340,26	-52	-60
Myc	370,19	-23	Ej signifikant
Ej UK-prod.	368,10	(I forhold til ej UK-prod.)	
UK-prod.	350,77	-17,32	Ej signifikant

Dødelighed

Dødeligheden blandt søerne er lavere hos hjemmeblandere med tilskudsfoder. Derudover har SPF-besætninger en højere dødelighed. Analysen korrigerer for foderforbrug og antal fravænnede grise pr. årssø.

Tabel 5. Sodødelighed opdelt på fodringstype og sundhedsstatus.

Dødelighed årssøer, pct.		Gennemsnitlig forskel	Korrigeret forskel
Indkøber af færdigfoder	10,91	(I forhold til indkøber)	
Hjemmeblander, Tilskudsfoder	9,88	-1,02	-1,47
Hjemmeblander, Mineraler	10,83	-0,07	Ej signifikant
Konventionel	10,43	(I forhold til konventionelle)	
SPF	10,85	0,42	1,02
Myc	10,93	0,50	Ej signifikant

Faringsprocent

Besætninger med SPF-sundhedsstatus havde en højere faringsprocent end konventionelle besætninger. Det påvirker dækningsbidraget positivt, med ca. 29 kr. pr. årssø, når der korrigeres for fravænnede grise pr. kuld.

Tabel 6. Faringsprocent opdelt på sundhedsstatus.

Faringsprocent		Gennemsnitlig forskel	Korrigeret forskel
Konventionelle	87,20	(I forhold til indkøber)	
SPF ¹	88,40	1,20	0,78
Myc	87,63	0,44	Ej signifikant

P-værdi på 0,06

Konklusion

De forskellige tilgange til 7-kg produktion giver store forskelle i dækningsbidraget. Er der ikke hjemmeblandet foder, en høj sundhedsstatus eller stordrift, så ligger dækningsbidraget i den lave ende, når der bliver lavet DB-tjek. Egne polte eller UK-produktion kan også forbedre dækningsbidraget.

SPF-sundhedsstatus har betydning for en række parametre. Det giver flere levende fødte grise pr. kuld og lavere pattegrisedødelighed. Faringsprocenten ved søerne er også højere og samlet set giver det flere fravænnede grise pr. årssø. SPF-sundhedsstatus giver også færre veterinære omkostninger. Alle fordelene skal holdes op imod omkostningerne til sanering for at opretholde SPF-sundhedsstatus.

Hjemmeblandet foder giver lavere foderomkostninger ved både tilskudsfoder og mineraler. Derudover giver tilskudsfoder også lavere so dødelighed.

Aktivitetsnr.: 76

Journalnr.: 32101-D-13-00584

//FU//

Appendiks

	Alle	Hjemmeblander			Størrelse, årssøer			Sundhedsstatus			UK-produktion		Egne avlsdyr	
		Min	Til	Nej	0-500	500-1000	1000+	SPF	Myc	Konv.	Ja	Nej	Ja	Nej
Antal	564	279	72	213	59	315	190	164	267	133	132	432	304	260
Årssøer inkl. gylte	887	913	900	847	372	725	1.349	872	941	785	840	900	849	941
Fravænnede grise pr. årssø stk.	28,81	28,78	28,23	29,06	28,47	28,75	29,04	29,31	28,66	28,63	28,83	28,84	28,51	29,12
Fravænnede grise pr. kuld stk.	12,68	12,63	12,55	12,77	12,54	12,66	12,79	12,87	12,62	12,60	12,75	12,68	12,54	12,83
Vægt ved fravæning kg	7,35	7,24	7,74	7,35	7,54	7,37	7,31	7,38	7,42	7,26	7,34	7,34	7,38	7,32
Diegivningstid, dage	31,26	30,67	32,82	31,22	31,30	31,46	31,28	31,32	31,36	30,93	31,41	31,28	31,08	31,50
Kuld pr. årssø inkl. gylte, stk.	2,27	2,28	2,25	2,27	2,27	2,27	2,27	2,28	2,27	2,27	2,26	2,27	2,27	2,27
Spildfoderdage pr. årssø.	30,72	31,33	30,60	30,32	30,74	30,34	31,22	30,01	30,61	31,53	31,85	30,27	30,95	30,53
Døde indtil fravæning, pct.	13,24	13,26	13,83	13,03	13,45	13,43	12,85	12,54	13,59	13,35	13,01	13,29	13,35	13,08
Levendefødte pr. kuld, stk.	14,62	14,57	14,57	14,68	14,49	14,63	14,68	14,72	14,61	14,55	14,66	14,62	14,47	14,76
Arbejdsforbrug kr. årssø	1.144	1.102	1.205	1.175	1.307	1.163	1.050	1.231	1.121	1.150	1.189	1.126	1.171	1.110
Arbejdsforbrug timer årssø	7,62	7,55	7,87	7,58	8,09	7,72	7,20	7,85	7,45	7,87	8,02	7,49	7,76	7,43
Døde årssøer, pct.	10,80	10,83	9,88	10,91	9,58	11,04	10,61	10,85	10,93	10,43	11,08	10,76	11,00	10,59
Faringsprocent	87,66	87,37	87,34	88,01	87,63	87,71	87,65	88,40	87,63	87,20	87,22	87,89	87,30	88,03
Foderomk. avlsdyr kr. årssø	2.263	2.162	2.190	2.438	2.331	2.279	2.227	2.276	2.272	2.233	2.269	2.268	2.214	2.316
Avlsdyrfoder FE pr. årssø	1.485	1.482	1.490	1.486	1.502	1.493	1.469	1.473	1.494	1.476	1.481	1.487	1.470	1.501
Avlsdyrfoder kr. FE	1,53	1,46	1,48	1,64	1,55	1,53	1,52	1,55	1,52	1,52	1,54	1,53	1,51	1,55
Dækningsbidrag pr. årssø kr.	3.201	3.295	3.172	3.067	2.857	3.166	3.341	3.367	3.208	2.964	3.379	3.143	3.386	2.994
Dækningsbidrag pr. prod. gris	110,38	113,65	111,80	104,86	99,40	109,75	114,20	113,97	111,39	102,98	116,35	108,28	118,07	101,90
Veterinære omk. i alt kr. årssø	363,27	369,77	360,73	354,37	361,65	359,18	371,68	340,26	370,19	392,75	350,77	368,10	374,71	349,09
Samlede omk. pr. årssø	4.265	4.140	4.301	4.437	4.481	4.312	4.126	4.237	4.268	4.309	4.347	4.244	4.279	4.248
Samlede omk. pr. prod. gris	148,29	144,06	152,48	152,94	157,79	150,01	142,37	144,98	149,05	150,65	151,03	147,43	150,37	146,03
Resultat efter afl. pr. prod. gris	70,53	75,25	68,90	64,26	53,17	69,26	77,95	71,66	72,13	62,70	74,93	69,08	76,88	63,67
Resultat efter afl. pr. årssø kr.	2.057	2.193	1.967	1.891	1.550	2.003	2.291	2.136	2.087	1.814	2.190	2.017	2.215	1.885

Periode	2006_1	2006_2	2007_1	2007_2	2008_1	2008_2	2009_1	2009_2	2010_1	2010_2	2011_1	2011_2	2012_1	2012_2	2013_1	2013_2
Antal	40	30	31	18	26	25	40	48	53	32	37	24	40	25	40	55
Årssøer inkl. gylte	763	802	766	748	736	810	917	930	875	1.120	983	1.002	957	949	901	939
Fravænnede grise pr. årssø stk.	26,76	26,79	27,64	26,42	27,34	28,06	28,57	28,76	29,16	29,02	30,05	30,03	30,44	30,71	30,64	30,59
Fravænnede grise pr. kuld stk.	11,83	11,86	12,22	11,94	12,10	12,36	12,53	12,59	12,74	12,73	13,02	13,13	13,36	13,58	13,47	13,43
Vægt ved fravæning kg	7,93	7,76	7,58	7,83	7,53	7,46	7,50	7,44	7,26	7,30	6,96	6,81	7,17	7,07	7,18	6,83
Diegivingstid, dage	32,55	32,57	31,65	33,61	32,42	31,28	30,85	30,48	30,38	30,31	29,46	30,08	31,45	31,76	30,80	30,56
Kuld pr. årssø inkl. gylte, stk.	2,26	2,26	2,26	2,21	2,26	2,27	2,28	2,28	2,29	2,28	2,31	2,29	2,28	2,26	2,27	2,28
Spildfoderdage pr. årssø	29,10	29,62	31,25	34,33	29,85	30,91	30,25	30,64	30,26	31,90	29,35	31,01	29,28	31,16	31,32	31,34
Døde indtil fravæning, pct.	13,65	13,73	12,45	13,39	13,19	13,80	12,88	13,83	12,72	13,69	12,96	13,42	13,03	12,61	13,00	13,53
Levendefødte pr. kuld, stk.	13,69	13,75	13,95	13,78	13,94	14,34	14,38	14,61	14,60	14,76	14,96	15,17	15,36	15,54	15,49	15,53
Arbejdsforbrug kr. årssø	1.101	1.107	1.069	1.044	1.084	1.172	1.147	1.105	1.113	1.082	1.116	1.240	1.130	1.233	1.257	1.299
Arbejdsforbrug timer årssø	7,81	7,80	7,58	7,25	7,99	8,02	7,79	7,26	7,23	7,45	7,55	7,59	7,14	7,45	7,94	8,02
Døde årssøer, pct.	11,45	11,77	10,84	11,61	12,15	11,52	9,90	10,38	9,91	11,22	10,53	10,67	10,17	10,84	9,97	9,95
Faringsprocent	88,23	87,53	87,94	85,28	87,46	87,28	86,95	87,92	88,51	87,13	89,34	88,38	88,10	87,64	87,95	86,93
Foderomk. avlsvdyr kr. årssø	1.631	1.538	1.662	2.318	2.755	2.477	2.160	1.873	1.858	2.165	2.501	2.473	2.525	2.863	2.942	2.471
Avlsvdyrfoder FE pr. årssø	1.501	1.431	1.461	1.479	1.526	1.520	1.493	1.515	1.579	1.525	1.497	1.508	1.447	1.430	1.430	1.418
Avlsvdyrfoder kr. FE	1,09	1,08	1,14	1,57	1,81	1,63	1,45	1,24	1,18	1,42	1,66	1,64	1,75	2,00	2,06	1,74
Dækningsbidrag pr. årssø kr.	3.508	3.928	3.121	1.403	1.188	2.799	2.871	3.484	3.684	3.417	2.905	3.508	3.981	3.876	3.093	4.444
Dækningsbidrag pr. prod gris	130,99	146,30	112,61	52,73	43,12	99,59	100,35	121,13	126,08	117,90	96,31	116,91	130,51	126,16	100,69	144,71
Veterinære omk. i alt kr. årssø	330,38	354,63	323,61	368,94	283,58	325,48	365,83	405,10	363,75	394,41	384,95	418,64	386,67	233,86	408,62	463,91
Samlede omk. pr. årssø	3.558	3.372	3.493	4.156	4.593	4.433	4.226	3.948	3.887	4.177	4.536	4.584	4.559	4.602	5.212	4.908
Samlede omk. pr. prod. gris	133,45	126,33	126,80	157,89	168,24	158,18	148,55	137,63	134,01	144,59	151,36	153,14	150,65	150,26	170,51	161,04
Resultat efter afl. pr. prod. gris	89,74	104,90	73,80	12,96	3,50	57,86	60,09	82,52	87,68	80,44	59,17	75,39	93,15	85,81	59,53	102,00
Resultat efter afl. pr. årssø kr.	2.408	2.821	2.052	359	104	1.627	1.724	2.379	2.571	2.334	1.789	2.268	2.851	2.643	1.836	3.146

VIDENCENTER FOR SVINEPRODUKTION

Tlf.: 33 39 40 00

Fax: 33 11 25 45

vsp-info@lf.dk

en del af

Landbrug & Fødevarer

Ophavsretten tilhører Videncenter for Svineproduktion. Informationerne fra denne hjemmeside må anvendes i anden sammenhæng med kildeangivelse.

Ansvar: Informationerne på denne side er af generel karakter og søger ikke at løse individuelle eller konkrete rådgivningsbehov.

Videncenter for Svineproduktion er således i intet tilfælde ansvarlig for tab, direkte såvel som indirekte, som brugere måtte lide ved at anvende de indlagte informationer.